

בין אדם לחברו

אין התשובה מועילה אלא לעברות שבין אדם למקום, אבל עברות שבין אדם לחברו, כגון: שגב מחברו, או חיבל בו, או קללו אין נמחלים לו לעולם, עד שייתן לחברו מה שהוא חייב לו ואע"פ שהחזיר לו ממון שהוא חייב לו, צריך לרצותו ולשאול ממנו עד שיסלח לו. ואסור לאדם להיות אכזרי ולא להתפייס, אלא יהיה נוח לרצות... ובשעה שמבקש ממנו החוטא למחול - מוחל בלב שלם ובנפש חפצה, ואפילו הצר לו וחטא לו הרבה - לא יקום ולא ייטור. אם הלך אדם לרצות את חברו ולא סלח לו, אמר ר' ישמעאל בן נחמן: יביא עשרה בני אדם, ויעמידם בשורה ויאמר לפניהם: מריבה הייתה ביני ובין חברי, ובקשתי ממנו סליחה ולא קיבל אלא הוא בסרובו... ומחויבין ישראל שירצו את חבריהם, שאם לא ירצו אותם, לא ימחל להם הקב"ה ואם חברו לא ימחל לו נקרא אכזר.

צויו על השאלות הבאות במחברת.

א. העבירות מתחלקות לשני סוגים.

הביאי שתי דוגמאות לכל אחד מהסוגים:

בין אדם לחברו	בין אדם לה'
1.	1.
2.	2.

ב. על אלו סוג עבירות תשובה אינה מכפרת?

ג. כיצד ניתן לכפר על עבירות שתשובה אינה מכפרת?

ד. אדם ביקש סליחה מחברו, אך חברו לא סלח. מה יעשה?

ה. בחרי באחד מהפתגמים, הצטיקי אותו למחברתך והסבירי.

ו. כתבי מקרה המתאים לפתגם זה, שבצי את הפתגם בתוכן הסיפור.

♥ אם שורר כעס בינך לבין חברך, ראה לשוב כעס כעסו ככל המוקדם יותר.
♥ בין אם הנך בכעס על חבריך ובין אם חברך בכעס עליך, תמיד תהיה אתה הראשון המתחיל בכל המאמצים להשכיח שנים בניכם.
♥ לא במצנה שנון וחרף לאמי שמעיה ואלבין אותך מתגלית גבורתך, אלא אם ורק ביכולתך להבליז ולשתוק ולחכות לרגע המתאים אשר תוכל להוכיח לחבריך - במצנה רק - על שגגתו ועל חסרונותיו.